

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBI CLASICE

Ediția a XXXIV-a, Brăila, 19-22 aprilie 2023

LIMBA LATINĂ

Clasa a X-a

I. Oferiți o variantă de traducere în limba română a următorului text: (40 p.)

Dezastrul flotei romane nu îl poate opri pe Caesar din a-și reface și suplimenta forțele

At Caesar, etsi nondum eorum consilia cognoverat, tamen et ex **eventu** navium **suarum** et ex eo, quod¹ obsides dare intermiserant, fore **id** quod accidit suspicabatur. Itaque ad omnes casus subsidia comparabat. Nam et frumentum ex **agris** cotidie in castra conferebat et, quae gravissime afflictæ erant naves, earum **materia** atque aere ad reliquas reficiendas² utebatur et quae ad **eas** res erant usui ex continenti comportari iubebat. Itaque, cum³ summo **studio** a **militibus** administraretur, XII **navibus** amissis, reliquis ut⁴ navigari satis commode posset effecit.

(C. Iulius Caesar, *De bello Gallico*, IV, 31)

(1) *ex eo, quod* = „din faptul că”/„din acest motiv, că”

(2) *ad reliquas reficiendas* = „la refacerea celorlalte”/„pentru a le reface pe celelalte”

(3) *cum* (conj. cauzală) = „fiindcă”, „întrucât”

(4) *ut* (conj.) = „să”

II. 1. Precizați cazul și funcția sintactică a cuvintelor scrise îngroșat din textul de mai sus: (18 p.)

eventu, suarum, id, agris, materia, eas, studio, militibus, navibus

2. Transcrieți din text două subordonate relative atributive (reale). (4 p.)

3. Identificați în text și rescrieți pe foaia de concurs: (3 p.)

a) o formă verbală la conjunctiv, la diateza pasivă;

b) un verb la diateza pasivă, la un timp compus;

c) un verb la infinitiv cu funcție de complement direct.

III. Traduceți textul de mai jos în limba latină: (25 p.)

Caesar, din (*de*) aceste motive (*causa*) pe care le-am amintit (*commemoro*), hotărâse (*decerno*) să treacă (*transeo*) Rinul (*Rhenus*), dar (*sed*) nu cu corăbiile (*navis*), întrucât (*quod*) considera (*arbitror*) că acest lucru nu este nici¹ de demnitatea (*dignitas*) sa, nici de a poporului roman. Și astfel (*itaque*), în zece zile, după ce a fost desăvârșită (*efficio*) întreaga (*omnis*) construcție (*opus*) a unui pod (*pons*), armata (*exercitus*) este trecută dincolo (*traduco*).

(după *De bello Gallico*, IV, 17-18)

N.B. 1. *nici ... nici* = *neque ... neque*

2. Structura subliniată trebuie redată printr-o construcție participială absolută (Ablativ absolut).